

پس از دو سال تحصیل و گذراندن نیمی از واحدهای درسی خود، به عنوان نخستین دانشجومعلم‌ان دانشگاه فرهنگیان، پا به مدرسه و محل کار آینده خود خواهید گذاشت. شکی نیست که شور و شوق فراوانی دارید و می‌خواهید آنچه را آموخته‌اید در عرصه عمل به کار بندید. شما به عنوان معلم فردا که قرار است نسل‌های آینده‌ساز کشور را تربیت کنند در موقعیتی استثنایی قرار گرفته‌اید. همانطور که می‌دانید کارورزی قلب تربیت معلم است، از این رو سعی کنید تا نهایت استفاده را از این فرصت ببرید. طبیعی است که هر فرد تازه‌کار و کم‌تجربه‌ای ممکن است دچار اشتباهاتی شود و دانشجومعلم‌ان در فرایند کارورزی نیز از این امر مستثنا نیستند. در این میان نکاتی به ظاهر ساده اما بسیار مهم وجود دارد که اگر آنها را به کار بندید در کارورزی خود موفق خواهید شد.

۱. نظم و وقت‌شناسی: همه آدم‌ها به افراد منظم و خوش‌قول احترام می‌گذارند. اگر به این موضوع پایبند نباشید در روابطتان با معلم راهنما و مسئولان مدرسه دچار مشکل خواهید شد. سعی کنید همیشه کمی پیش از ساعت مقرر در محل کارورزی خود حضور داشته باشد و مشکلات شخصی یا مسائلی مانند ترافیک را بهانه‌ای برای دیر آمدن قرار ندهید. این موضوع در مورد حاضر شدن در سر کلاس از اهمیت بیشتری برخوردار است چون دیر آمدن در سر کلاس درس هم برای شما و هم معلم راهنما دردسر ایجاد خواهد کرد. همچنین اگر به هر دلیلی نمی‌توانید در مدرسه حضور داشته باشید حتماً از قبل به اطلاع مسئولان مدرسه برسانید.

۲. پوشش و ظاهر مناسب: شما به عنوان کسی که قرار است در آینده معلم شود باید متناسب با شغل‌تان لباس بپوشید. می‌دانید که لباس هر شخص نمایانگر شخصیت و افکار اوست. هم کارکنان مدرسه و هم دانش‌آموزان از دیدن فرد نامرتب یا شلخته احساس خوبی نخواهند داشت. سعی کنید ظاهری آراسته و ساده داشته باشید تا الگوی خوبی برای دانش‌آموزان محسوب شوید. بهتر است لباس‌هایتان رسمی باشد و به گونه‌ای نباشد که کم سن و سال به نظر برسید.

۳. پیروی از مقررات مدرسه: مدارس به طور کلی قوانینی دارند که شما باید آنها را رعایت کنید. شاید مدرسه محل کارورزی شما قواعد مخصوص خود را داشته باشد که پیروی از آنها نیز ضروری است. شاید برخی از این مقررات یا قواعد، از نظر شما منطقی و درست نباشند اما در هر صورت باید به آن احترام بگذارید. حتی اگر نقدی به این مقررات دارید می‌توانید پس از مشورت با استاد راهنما، به صورت محترمانه با مسئولان مدرسه در میان بگذارید اما تا زمانی که این مقررات پابرجاست باید به آنها پایبند باشید.

۴. رفتار محترمانه و فروتنانه: بدون تردید باید با همه کارکنان و دانش‌آموزان مدرسه محترمانه رفتار کنید. در سلام کردن پیش قدم باشید و با لبخند با دیگران برخورد کنید. معلمان و کارکنان مدرسه، سن و سال و تجربه بیشتری از شما دارند انتظار می‌رود که در برابر آنان فروتن باشید. حتی اگر کسی رفتار بدی با شما داشت شما حق مقابله به مثل ندارید. فراموش نکنید که اخلاق خوب از مهمترین خصایص یک معلم واقعی است.

۵. صبر و بردباری: به احتمال فراوان، نحوه تدریس معلم و آنچه در مدرسه می‌گذرد با آنچه که شما در دانشگاه آموخته‌اید و نیز آرمان‌هایی که مد نظر دارید فاصله دارد. سعی کنید صبور باشید و از اظهار نظر عجولانه بپرهیزید. باید متوجه باشید که شما هنوز از خیلی مسائل مطلع نیستید و تا زمانی که بر همه جوانب امور آگاهی ندارید نباید قضاوت کنید. اگر در تدریس معلم اشتباهی یافتید در جلوی دانش‌آموزان آن را اظهار نکنید و پس از تفکر درباره آن و در صورت امکان مشورت با استاد راهنما، انتقادات خود را با معلم راهنما در میان بگذارید. بهتر است انتقادهای خود را به شکل سؤالی مطرح کنید مثلاً بگویید آیا اگر در تدریس به شکل دیگری عمل شود بهتر نیست؟ (یادتان باشد، برای مچ‌گیری معلم راهنما به مدرسه نمی‌رویم)

۶. هدف و برنامه کاری: برای بهره بردن از کارورزی حتماً باید اهداف مشخص و یک برنامه کاری شخصی داشته باشید. باید بدانید که در کل دوره کارورزی و در هر روز مشخص می‌خواهید چه کاری انجام دهید و چه نتایجی را مد نظر دارید. داشتن یک برنامه به مانند یک نقشه راه است که شما را در رسیدن به اهداف‌تان یاری می‌کند. بی‌برنامگی و خود را تسلیم پیشامدها کردن، آفتی است که کارورزی را برای شما بیهوده و رنج‌آور خواهد کرد. البته باید انعطاف‌پذیری را فراموش نکنید و مطابق با مقتضیات و شرایط پیش آمده در برنامه خود تغییراتی را لحاظ کنید.

۷. **خویشتن‌داری:** همیشه در برابر مشکلات و بدرفتاری‌ها، آرامش خود را حفظ کنید. بنا به هر دلیلی ممکن است مسئولان مدرسه برخورد تندی با شما داشته باشند و یا انتقادی از شما داشته باشند، در این هنگام باید آرامش خود را حفظ کنید و واکنشی نشان ندهید. همیشه با وقار و متانت رفتار کنید و از حرکات احساسی بپرهیزید. در گفتگو با دیگران مراقب سخنان خود بوده و رازدار باشید و از بدگویی کردن علیه دیگران بپرهیزید. همچنین به یاد داشته باشید که هیچ گاه با معلم راهنما یا سایر مسئولان مدرسه، کشمکش نکنید و اگر آنها سخنان شما را نپذیرفتند درصدد اقناع آنها نباشید.

رفتار با دانش‌آموزان

۱. **صمیمیت:** رفتار طبیعی و صمیمانه باعث جلب دوستی دانش‌آموزان نسبت به شما می‌شود. درست است که دانش‌آموزان سن کمی دارند اما هوش هیجانی‌شان قوی است و اگر رفتاری تصنعی داشته باشید متوجه خواهند شد. سعی کنید با دانش‌آموزان دوست باشید و به گونه‌ای رفتار کنید که آنها شما را به چشم یک دوست ببینند. البته در عین حال باید رفتار رسمی و شأن معلمی خود را حفظ کنید. اعتدال و موقعیت‌سنجی در این مورد اهمیت بسیاری دارد.

۲. **مهربانی:** دانش‌آموزان روحیه لطیفی دارند و محبت کردن شما، تأثیر فوق‌العاده‌ای بر روی آنان خواهد داشت. آنان دوست دارند شما به آنها توجه کنید و کوچکترین ناملایمتی شما، آنها را می‌رنجاند بنابراین از هر گونه تندی نسبت به آنان بپرهیزید. هیچ گاه نباید دانش‌آموزان را سرزنش کرده و یا مورد انتقاد قرار دهید. اگر دانش‌آموزی حرکتی ناشایست انجام داد با او برخورد نکنید و فقط موضوع را به اطلاع معلم یا سایر مسئولان مدرسه برسانید.